27 JUL 2001

LIBRARY AND INFORMATION CENTER
MAHIDOL UNIVERSITY

NURSING INTERVENTIONS TO DECREASE ASPIRATION IN PATIENTS WITH DYSPHAGIA AFTER BRAIN SURGERY

KANCHANA KHUNSONG

อภินันทนาการ
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(ADULT NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2001

ISBN 974-04-0077-9

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

Copyright by Mahidol University

TH
K16n
2001
C.2

4237328 NSAN/M : MAJOR : ADULT NURSING ; M.N.S. (ADULT NURSING)
KEY WORDS : NURSING INTERVENTIONS / DECREASE ASPIRATION/ DYSPHAGIA / BRAIN SURGERY

KANCHANA KHUNSONG : NURSING INTERVENTIONS TO DECREASE ASPIRATION IN PATIENTS WITH DYSPHAGIA AFTER BRAIN SURGERY. THEMATIC PAPER ADVISORS : KRONGDAI UNHASUTA, Ed.D., MAYUREE KAEWCHANTR, M.Sc. 71 p. ISBN 974-04-0077-9

Dysphagia is a symptom that is found in patients with neurological lesion and may cause aspiration. It is a physiological and psychological threatening condition. Thus, nursing intervention is important to help these patients. The purpose of this study was to examine the effects of nursing interventions to decrease aspiration in patients with dysphagia after brain surgery. The sample was comprised of 8 cases after brain surgery of the posterior fossa and/or cerebral cortex who had a dysphagia problem and who were being fed orally for the first time. They were admitted in the Neurosurgical Department at King Chulalongkorn Memorial Hospital during February-March, 2001. The data collection was analyzed by frequency for personal information and ability of swallowing and mean and standard deviation for eating pattern.

The results of this study showed that most of the sample had lesion at the posterior fossa, were experiencing suboccipital craniectomy, and had 1 day of intubation. Their ability of swallowing before brain surgery indicated that most of the sample did not have a history of dysphagia. Three cases in the sample with aspiration had a history of dysphagia, ate rice, ½-1 tablespoon per bite, and spent less than 30 minutes/meal. After brain surgery, the majority of the sample had a score of ability of swallowing of 7 points. The patients with aspiration and without aspiration had the range of scores of 4-7 and 7-8 points, respectively. After nursing interventions, the sample with aspiration had a mean of number of bites per meal ($\bar{X}$=21.90, S.D=3.77) which was less than the sample without aspiration ($\bar{X}$=24.50,S.D=6.03) and had a mean of eating time per meal ($\bar{X}$=16.25, S.D=0.88) which was more than the sample without aspiration ($\bar{X}$=11.75, S.D=1.68). Mean of aspiration per meal after nursing interventions in the sample with aspiration ($\bar{X}$=2.15, S.D=0.88) was less than before nursing interventions in the sample with aspiration ($\bar{X}$=3.75, S.D=1.09).

These findings suggest that a nurse should be aware of the swallowing ability assessment and nursing interventions that can reduce aspiration in patients with dysphagia . Nurses should provide such interventions in order to prevent aspiration and complication.

Copyright by Mahidol University

4237328 NSAN/M : สาขาวิชา : การพยาบาลผู้ใหญ่ ; พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

กาญจนา ขุนทรง : การพยาบาลเพื่อลดการสำลักในผู้ป่วยหลังผ่าตัดสมองที่มีปัญหา กลืนลำบาก (NURSING INTERVENTIONS TO DECREASE ASPIRATION IN PATIENTS WITH DYSPHAGIA AFTER BRAIN SURGERY) คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ : กรองได อุณหสูต, กศ.ด. (การอุดมศึกษา), มยุรี แก้วจันทร์, วท.ม. (พยาบาล). 71 หน้า. ISBN 974-04-0077-9

การกลืนลำบาก เป็นอาการแสดงที่พบได้ในผู้ป่วยที่มีพยาธิสภาพทางระบบประสาทและทำให้เกิดการสำลัก ซึ่งเป็นสิ่งคุกคามผู้ป่วยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ดังนั้นการปฏิบัติพยาบาลที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยเหล่านี้ได้ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของการพยาบาลเพื่อลดการสำลักในผู้ป่วยหลังผ่าตัดสมองที่มีปัญหากลืนลำบาก กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยหลังผ่าตัดสมองบริเวณ Posterior fossa และ/หรือ Cerebeal cortex ที่มีปัญหากลืนลำบาก และได้รับพิจารณาให้รับประทานอาหาร หรือน้ำทางปากได้เป็นครั้งแรก ที่เข้ารับการรักษาที่แผนกศัลยกรรมประสาท โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2544 จำนวน 8 ราย ผู้ศึกษาเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ของข้อมูลทั่วไป และความสามารถในการกลืน วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของรูปแบบการรับประทานอาหาร

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพยาธิสภาพที่ Posterior fossa และได้รับการผ่าตัด Suboccipital craniectomy ใส่ท่อช่วยหายใจเป็นเวลานาน 1 วัน ไม่มีประวัติกลืนลำบาก ส่วนผู้ที่เคยมีประวัติกลืนลำบากก่อนผ่าตัดจำนวน 3 ราย ส่วนใหญ่รับประทานข้าวสวยเป็นประจำ โดยปริมาณอาหารที่รับประทานแต่ละคำเท่ากับ ½-1 ช้อนโต๊ะ และใช้เวลาในการรับประทานน้อยกว่า 30 นาที/มื้อ หลังผ่าตัดพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนความสามารถในการกลืน 7 คะแนน คะแนนความสามารถในการกลืนของกลุ่มที่มีการสำลักและไม่สำลักอยู่ในช่วง 4-7 และ 7-8 คะแนนตามลำดับ หลังให้การพยาบาลพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่สำลักมีค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งในการรับประทานต่อมื้อ ($\bar{X}$=21.90,S.D=3.77) น้อยกว่ากลุ่มที่ไม่สำลัก($\bar{X}$=24.50, S.D=6.03) และระยะเวลาที่ใช้ในการรับประทานต่อมื้อ ($\bar{X}$=16.25, S.D=0.88) มากกว่ากลุ่มที่ไม่สำลัก ($\bar{X}$=11.75,S.D=1.68) และพบว่าค่าเฉลี่ยของจำนวนครั้งการสำลักต่อมื้อภายหลังให้การพยาบาลในกลุ่มที่สำลัก ($\bar{X}$=2.15,S.D=0.88) มีค่าน้อยกว่าก่อนให้การพยาบาล ($\bar{X}$=3.75,S.D=1.09)

จากผลการศึกษาในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลควรตระหนักถึงการประเมินความสามารถในการกลืนและนำการพยาบาลเพื่อลดการสำลักมาใช้กับผู้ป่วยที่มีปัญหากลืนลำบาก เพื่อป้องกันการสำลักภาวะแทรกซ้อนและอันตรายต่างๆ ที่จะเกิดกับชีวิตของผู้ป่วยได้.

Copyright by Mahidol University